

RETSMØDERAPPORT

i sag C-38/89 *

I — Faktiske omstændigheder og retshandlinger

1) årsregnskaberne, årsberetningen og i givet fald revisionsberetningen,

1. *De relevante retsregler*

2) forslaget til anvendelse af overskuddet som forelagt generalforsamlingen samt dennes beslutning om anvendelsen heraf.

Rådets fjerde direktiv 78/660/EØF af 25. juli 1978 om selskaber er udstedt på grundlag af EØF-Traktatens artikel 54, stk. 3, litra g). Direktivet tilsigter at samordne de nationale bestemmelser om årsregnskaberne for visse selskabsformer.

Ifølge dekretets artikel 53 straffes tilsidesættelse af forpligtelsen med bøde på mellem 1 200 og 3 000 FF.

Direktivets artikel 55 bestemmer, at medlemsstaterne sætter de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser i kraft, der er nødvendige for at efterkomme direktivet inden to år efter dets meddelelse. Direktivet blev meddelt den 31. juli 1978, og fristen udløb den 31. juli 1980.

2. *Faktiske omstændigheder*

Guy Blangueron er økonomidirektør for anpartsselskabet PAKEM, som er stiftet efter fransk ret. Selskabet udgør en del af koncernen Newtec, der er specialiseret i emballage. Koncernen konkurrerer med udenlandske, navnlig tyske og italienske, fabrikker.

Det fjerde direktiv blev gennemført i fransk ret ved lov nr. 83-353 af 30. april 1983 og ved dekret nr. 83-1026 af 29. november 1983 om ændring af dekret nr. 67-236 af 23. marts 1967.

Efter ordre fra Newtec-koncernen indsendte Guy Blangueron ikke PAKEM's regnskaber til Justitskontoret ved Tribunal de commerce de Chambéry inden for en måned efter generalforsamlingens godkendelse heraf. Som følge af denne undladelse rejste anklagemyndigheden tiltale mod Guy Blangueron ved Tribunal de police d'Aix-les-Bains for at have overtrådt artikel 44-1 i nævnte dekret af 23. marts 1967.

Artikel 44-1, stk. 1, i det ændrede dekret af 23. marts 1967 pålægger anpartsselskaberne at fremsende følgende dokumenter i to eksemplarer til Justitskontoret ved Tribunal de commerce inden for en måned efter deres godkendelse af generalforsamlingen:

* Processprog: fransk.

Tiltalte har under retsmødet den 16. juni 1988 gjort gældende, at loven af 30. april 1983 og dekretet af 29. november 1983, som er udstedt til at gennemføre Rådets direktiv i fransk ret, skader de franske selskaber. De franske selskaber er forpligtet til at offentliggøre deres regnskaber, mens italienske og tyske selskaber ikke har denne forpligtelse. Italien og Forbundsrepublikken Tyskland har nemlig ikke vedtaget gennemførelsesbestemmelser, som svarer til de franske.

3. *Det præjudicielle spørgsmål*

Tribunal de police d'Aix-les-Bains finder det ubestridt, at EØF-Traktaten har forrang for national ret og gælder umiddelbart for medlemsstaternes borgere og domstole, og at de af Rådet udstedte direktiver ifølge princippet om fællesskabsrettens forrang finder anvendelse i medlemsstaterne. Den anfører, at ifølge Rådets fjerde direktiv af 25. juli 1978 og Traktatens artikel 54, stk. 3, litra g), udfører Rådet og Kommissionen de opgaver, som er overdraget dem, ved i det nødvendige omfang og »med det formål at gøre dem lige byrdefulde« at samordne de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i Traktatens artikel 58, stk. 2, nævnte selskaber.

Den anfører endvidere, at da det fjerde direktiv hverken er gennemført i Forbundsrepublikken Tyskland eller i Italien, er EØF-Traktatens krav om gensidighed ikke opfyldt.

Retten har derfor besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er ordlyden af og ånden i Rom-Traktatens artikel 54, stk. 3, litra g), og Rådets fjerde direktiv af 25. juli 1978 til hinder for, at nationale lovbestemmelser vedtaget i overensstemmelse hermed kan træde i kraft individuelt, så længe ikke alle EF-medlemsstaterne har vedtaget tilsvarende lovgivninger, hvilket er nødvendigt for at sikre en samtidig samordning i henhold til Rådets fjerde direktiv?«

4. *Skriftsveksling*

Forelæggelsesdommen, afsagt den 30. juni 1988 af Tribunal de police d'Aix-les-Bains, blev registreret på Domstolens Justitskontor den 16. februar 1989.

I henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statuten for Domstolen er der indgivet skriftlige indlæg af Den Franske Republiks regering ved Edwige Belliard og Sylvie Grassi som befuldmægtigede, og af Kommissionen ved dens juridiske konsulenter Antonio Caeiro og Etienne Lasnet.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at henvise sagen til Fjerde Afdeling og indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Sammendrag af skriftlige indlæg

Den franske regering har ud fra Domstolens faste praksis anført, at ikrafttrædelsen af national lovgivning, som er vedtaget for at gennemføre et direktiv, ikke er afhængig af, at der vedtages lignende lovgivning i de øvrige medlemsstater. EF-retten stiller ikke et

sådan t gensidighedskrav, som der hentydes til i spørgsmålet fra Tribunal de police. Fællesskabets selvstændige retsorden, der er en del af medlemsstaternes retsorden, hindrer, at der fremsættes indsigelser om manglende gensidighed. En medlemsstats traktatbrud er underlagt ordningen i Traktatens artikler 169 og 170 om, at henholdsvis Kommissionen og hver enkelt medlemsstat kan anlægge en traktatbrudssag, hvis de finder, at en medlemsstat har forstyrret denne retsorden ved ikke at overholde sine forpligtelser. En medlemsstat er derfor ikke fritaget for sine fællesskabsforpligtelser, blot fordi en anden medlemsstat ikke overholder sine.

Den franske regering anfører endvidere, at under alle omstændigheder er fællesskabsretten ikke til hinder for, at en medlemsstat i forhold til sine egne statsborgere kan vedtage regler, der er strengere end direktivets.

Den franske regering foreslår derfor Domstolen at besvare det præjudicielle spørgsmål således, at en national lovgivning, som er vedtaget i overensstemmelse med Rom-Traktaten og med et direktiv, kan træde i kraft, selv om de øvrige medlemsstater ikke har vedtaget tilsvarende lovgivning.

Ifølge *Kommissionen* skal der først redegøres for den faktiske situation med hensyn til gennemførelsen af det fjerde direktiv i de forskellige medlemsstater. Bortset fra Spanien, Portugal og Italien har medlemssta-

terne vedtaget de nødvendige gennemførelsesbestemmelser til direktivet. Kommissionen henviser til, at som følge af et sagsanlæg i henhold til Traktatens artikel 169, staturerede Domstolen i dom af 20. marts 1986, Kommissionen mod Den Italienske Republik (sag 17/85, Sml. s. 1199), at Den Italienske Republik har undladt at opfylde sine fællesskabsforpligtelser, idet den ikke inden for den fastsatte frist har truffet de i fjerde direktiv foreskrevne foranstaltninger. Da Italien ikke har efterkommet dommen, har Kommissionen anlagt en ny traktatbrudssag i medfør af Traktatens artikel 171.

Kommissionen gør dog opmærksom på, at ifølge Domstolens praksis kan en medlemsstats opfyldelse af sine forpligtelser over for Fællesskabet aldrig være betinget af, at de øvrige medlemsstater overholder de samme forpligtelser. Kommissionen foreslår derfor Domstolen at besvare spørgsmålet bekræftende og præcisere, at hver enkelt medlemsstat har pligt til, ikke mulighed for, at træffe de nødvendige gennemførelsesbestemmelser til det fjerde direktiv i sin nationale lovgivning inden for de deri fastsatte frister, uanset om de øvrige medlemsstater endnu ikke har truffet sådanne foranstaltninger.

T. Koopmans
Refererende dommer